

Міністерство освіти і науки України

ISSN 2225-7756

ВІСНИК

**ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**
імені В.Н.Каразіна

СЕРІЯ “ПСИХОЛОГІЯ”

Випуск 68

Започаткована 1967 р.

Харків - 2020

У вісник подано результати теоретичних та експериментальних наукових досліджень у галузі фундаментальної та прикладної психології. Розглянуті проблеми особистості, когнітивної сфери, деякі питання медичної, політичної психології, психодіагностики та психологічного консультування. Для науковців, аспірантів, пошукачів.

Вісник є фаховим виданням у галузі психологічних наук (Наказ Міністерства освіти і науки України 886 від 02.07.2020р. Категорія «Б»)

Затверджено до друку рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 13 від 26.08.2020 р.)

Редакційна колегія:

Валентина Миколаївна Павленко (головний редактор), кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри прикладної психології, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Україна. psy_applied@karazin.ua.

Світлана Германівна Яновська (відповідальний редактор), кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри прикладної психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Україна. sgyanovskaya@karazin.ua

Севост'янов Павло Олександрович (технічний секретар), кандидат психологічних наук, викладач кафедри прикладної психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Україна. p.sevostyanov@karazin.ua

Олена Феліксівна Іванова, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Україна. general_psychology@karazin.ua

Алла Борисівна Коваленко, доктор психологічних наук, професор, завідувачка кафедри соціальної психології, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. abk2015@ukr.net

Олександр Суренович Кочарян, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психологічного консультування та психотерапії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Україна. kpkript@gmail.com

Наталія Іванівна Кривоконь, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, Чернігівський національний технологічний університет, Україна. ubk.nat@gmail.co

Ірина Володимирівна Кряж, доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної психології, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Україна. psy_applied@karazin.ua

Оксана Володимирівна Кузнєцова, кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та технологій неперервної освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради». o.v.kuznetsova@live.com

Марат Амірович Кузнєцов, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна. kpp.khnpu@gmail.com

Олена Львівна Луценко, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри прикладної психології, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Україна. psy_applied@karazin.ua

Валерій Олександрович Олефір, доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Україна. general_psychology@karazin.ua

Ніна Вікторівна Підбуцька, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. І.А. Зюзяна Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». podbutska_nina@ukr.net

Віктор Володимирович Плохих, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології розвитку і соціальних комунікацій, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, Україна. pdpu@pdpu.edu.ua

Олександр Володимирович Тімченко, доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії екстремальної та кризової психології, Національний університет цивільного захисту України. timchenko.psy@gmail.com

Валентина Василівна Гриценко, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри етнопсихології та психологічних проблем полікультурної освіти факультету соціальної психології, ФДБОУ ВО МГППУ, Москва, Росія. gricenko@shu.ru

Людмила Іванівна Дементій, доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології, Омський державний університет імені Ф.М. Достоевського, Росія. lyudmiladementiy@mail.ru

Надія Михайлівна Лебедєва, доктор психологічних наук, професор, завідувач Міжнародної лабораторії соціокультурного пошуку, Вища школа економіки Національного науково-дослідного університету, Москва, Росія. nlebedeva@hse.ru

Софія Кімовна Нартова-Бочавер, доктор психологічних наук, професор, професор факультету клінічної та спеціальної психології Московського міського психолого-педагогічного університету, Росія. snartovabochaver@hse.ru.

Тимофій Олександрович Нестік, доктор психологічних наук, професор РАН, завідувач лабораторією соціальної та економічної психології Інституту психології РАН, Москва, Росія. nestik@gmail.com

Ірина Данилівна Плотка, доктор психологічних наук, професор, директор департаменту «Психологія», Балтійська Міжнародна Академія, Латвія. irinaplotka@inbox.lv

Адреса редакційної колегії: 61022, Харків, майдан Свободи, 6, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, факультет психології, каб. 441, тел. 8-057-707-56-32.

Сайт видання: periodicals.karazin.ua/psychology
Електронна адреса: psychology_series@karazin.ua

Статті пройшли внутрішнє та зовнішнє рецензування
Свідectво про державну реєстрацію КВ № 22053-11953Р від 21.12.2015

Вісник індексується у міжнародних наукометричних базах Google Scholar, Наукова періодика України (Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського), DOAJ та Index Copernicus

ISSN 2225-7756
Ministry of Education and Science Ukraine

THE JOURNAL

of V. N. Karazin
Kharkiv National University

A SERIES OF «PSYCHOLOGY»

Issue 68

Founded 1967

Kharkiv - 2020

The “Visnik” contains the results of theoretical and experimental research in basic and applied psychology. The problems of personality, cognitive area, some legal questions, medical, political psychology. It can be useful for scientists, teachers, postgraduates.

“Visnik” is a professional publication in the field of Psychology (Ministry of Education and Science of Ukraine № 886, of 02.07.2020. Category «B»)

Approved for publication due to the decision of the Academic Council V.N.Karazin Kharkiv National University (Protocol № 13 of 26.08.2020)

Editorial Board:

V. Pavlenko, Candidate of Psychological Science, Professor of the Department of Applied Psychology, V.N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. (Chief Editor). psy_applied@karazin.ua

S. Yanovska, Candidate of Psychological Science, Senior Lecturer of the Applied Psychology Department, V. N. Karazin Kharkiv National University, (Deputy Editor). 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. sgyanovskaya@karazin.ua

P. Sevostianov, Candidate of Psychological Science, Lecturer of the Applied Psychology Department, V. N. Karazin Kharkiv National University, (Technical Secretary). 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. p.sevostyanov@karazin.ua

O. Ivanova, Doctor of Psychological Science, Professor, Professor of the Department of General Psychology V. N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. general_psychology@karazin.ua

A. Kovalenko, Doctor of Psychology, Professor, Professor of Social Psychology Taras Shevchenko National University of Kyiv, 2a, ave. Academician Glushkov, 03680, Kyiv, Ukraine. abk2015@ukr.net

O. Kocharyan, Doctor of Psychology, Professor, Head of the Department of Psychological Counseling and Psychotherapy, V.N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. kpkipt@gmail.com

N. Kryvokon, Doctor of Psychology, Professor, Professor of the Department of Social Work Chernihiv National University of Technology, Ukraine. ubk.nat@gmail.com

I. Kryazh, Doctor of Psychology, Head of the Department of Applied Psychology V.N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. psy_applied@karazin.ua

O. Kuznetsova, Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Pedagogy and Technology of Continuing Education of the Odessa Regional Academy of Continuing Education, Ukraine. o.v.kuznetsova@live.com

M. Kuznetsov, Doctor of Psychology, Department of Practical Psychology, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 29, Alchevskiyh St., Kharkov, 61002, Ukraine. kpp.khnpu@gmail.com

O. Lutsenko, Doctor of Psychology, Professor of Applied Psychology V.N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. psy_applied@karazin.ua

V. Olefir, Doctor of Psychological Science, Head of the Department of General Psychology V.N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine. general_psychology@karazin.ua

N. Podbutska, Doctor of Psychological Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of Management of Social Systems. I.A. Zyuzyna National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», Ukraine. podbutskaya_nina@ukr.net

V. Plokhikh, Doctor of Psychology, Department of Psychology of Development and Social Communications, K.D. Ushynsky South Ukrainian National Pedagogical University, 26, Staroportofrankivs'ka St., Odesa, 65020. Ukraine. pdpu@pdpu.edu.ua

O. Timchenko, Doctor of Psychology, Professor, Leading Researcher of the Laboratory of Crisis and Disasters Psychology National University of Civil Protection of Ukraine, 94, Chernyshevska St., Kharkiv, Ukraine. timchenko.psy@gmail.com

V. Gritsenko, Doctor of Psychological Sciences, Professor, Professor, Department of Ethnopsychology and Psychological Problems of Multicultural Education, Faculty of Social Psychology, Moscow State University, Moscow, Russia. gricenko@shu.ru.

L. Dementiy, Doctor of Psychology, Professor, Dean of the Faculty of Psychology of the Omsk State University F. M. Dostoevsky, Russia. lyudmiladementiy@mail.ru

N. Lebedeva, Doctor of Psychology, Professor, Head of the International Laboratory for Sociocultural Search, Higher School of Economics of the National Research University, Moscow, Russia. nlebedeva@hse.ru.

S. Nartova-Bochaver, Doctor of Psychological Sciences, Professor, Professor, Faculty of Clinical and Special Psychology, Moscow City Psychological-Pedagogical University, Russia. snartovabochover@hse.ru.

T. Nestik, Doctor of Psychology, Professor, Head of the Laboratory of Social and Economic Psychology, Institute of Psychology, Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia. nestik@gmail.com

I. Plotka, Doctor of Psychology, Director of the Department of Psychology, Baltic International Academy, Latvia. Lomonosova Street, 4, LV-1019, Riga, Latvia. irinaplotka@inbox.lv

Editorial address: 61022, Kharkiv, Svoboda Square, 6, V. N. Karazin Kharkiv National University, Department of Psychology, off. 441, tel. 8-057-707-56-32.

Site edition: periodicals.karazin.ua/psychology

E-mail address: psychology_series@karazin.ua

Articles were internally and externally reviewed.

The certificate of state registration KB № 22053-11953P from 21.12.2015

“Visnik” is being indexed in international scientometric databases Google Scholar, DOAJ and Index Copernicus